

Zwangere jonge Postduif *Columba livia* tijdens wedvlucht door Havik *Accipiter gentilis* geslagen

Dook Vlucht

In de duinen van Bergen en Schoorl in Noord Holland hebben in 2011 acht paar Haviken met succes gebroed. Bij de nestbomen zijn weer ringen verzameld van prooidieren, vooral van Postduiven. Dit jaar vonden we onder twee nesten ook drie ringen van juveniele Haviken die een week daarvoor waren geringd. Dat hadden we hier nog niet eerder vastgesteld. Wat de reden was dat de juvenielen op de grond terecht waren gekomen, bleef onbekend. Verreweg de vreemdste vondst werd gedaan in territorium 2. Hier hebben de oude en jonge haviken een voorkeur voor het stuk bos ten zuidwesten van de nestboom waar de prooien worden geplukt. Dit is ook het paar waar naar verhouding de meeste Postduiven werden gevonden (Tabel 1).

Tabel 1. Legselgrootte, aantal uitgevlogen jongen en aantal gevonden postduifringen in acht territoria van Haviken in het duingebied van Bergen en Schoorl in 2011. *Clutch size, number of fledglings and number of rings of Racing Pigeons found in eight territories of Goshawks in the dunes of Bergen and Schoorl in 2011.*

Territorium <i>Territory</i>	Legselgrootte <i>Clutch size</i>	Uitgevlogen <i>Fledged</i>	Aantal postduifringen <i>Rings of Racing Pigeons</i>
1	3	3	2
2	3	3	11
3	?	3	7
4	?	2	1
5	1	1	2
6	4	1	1
7	4	2	8
8	3	3	8

Bij één van de laatste bezoeken in juli trof ik in dit territorium het afgekloven skelet van een Postduif aan (zie foto). Het skelet had nog beide poten met – niet geheel verrassend - een NPO-ring en een elektronische ring. Wèl verrassend was de aanwezigheid van een ei. Of beter gezegd: de resten van een ei, want de inhoud was niet meer aanwezig maar de eischaal nog wel. En wat nog vreemder was: de ring gaf aan dat het een vogel betrof die in 2011 was geboren, en dan al een ei! Kan een jonge duif al zo snel bevrucht worden? Als het om vragen over Postduiven gaat is Sylvester Stroomer degene die mij aan antwoorden kan helpen. Zijn reactie:

“Ja, dit is ei-productie bij een jonge duivin. Hoogstwaarschijnlijk betreft dit een winterjong, haar ouders zijn gekoppeld in de laatste week van november 2010 en ze is uit haar eigen ei gekomen in de laatste week van december 2010. Vervolgens is zij op 2 januari geringd, eerder worden de ringen niet geleverd door de basisverenigingen cq.

bond. Dit strakke schema moet je aanhouden als je met zo oud mogelijke jongen wilt gaan vliegen in het aansluitende seizoen, dat heeft ook weer met het vasthouden van de slagpennen te maken. Dus 2 januari geringsd en dat houdt in dat die jonge duiven inmiddels ruim zes maanden oud en geslachtsrijp kunnen zijn, soms zelfs al bij 18 weken (4,5 maand). Meestal zitten de jongen bij elkaar in één hok en lopen vanzelf met elkaar aan. Het leggen van een ei duurt veel langer dan bij oudere duivinnen, maar het kan dus absoluut. Een jonge duivin welke moet leggen, kun je niet op de vlucht doen. Het kan echter natuurlijk zo zijn dat de liefhebber in kwestie dit niet eens opgemerkt heeft. Het is over het algemeen genomen wel zo, dat sprinters (de vitesseduiven, janssenduiven) veel sneller rijp zijn dan de marathonduiven. Is dus ook een beetje afhankelijk van het soort en van de snelheid in ontwikkeling. Ik heb duiven gehad van één jaar oud welke niet wilden koppelen en paren al helemaal niet, die voelden zich nog echt jonge duif”.

De betreffende Postduif, met ei duidelijk zichtbaar (Foto: Dook Vlucht). *The Racing Pigeon with full-grown egg, captured by a Goshawk.*

De duif kwam overigens uit Hollum op Ameland en de melker had inderdaad geen idee dat de duivin bevrucht was.

Summary

Vlucht D. 2011. Pregnant Racing Pigeon *Columba livia* killed by Goshawk *Accipiter gentilis*. De Takkeling 19: 191-192.

In July 2011, during regular surveys in territories of Goshawks in the dunes along the coast of the western Netherlands, the carcass of a recently plucked Racing Pigeon was found with an almost completed egg. The rings showed that this pigeon had been raised during the past winter, a strategy of some fanciers to be able to fly with young pigeons early in the following summer.

Adres: Nassaulaan 8, 1862 EJ Bergen, d.vlucht@quicknet.nl